

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 282/2014
12.03.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца Л. ДОО из М., чији је пуномоћник Б.П., адвокат из Л., против туженог СТР G. t. предузетника Г.Б. из С.П., чији је пуномоћник Д.С., адвокат из С.П., ради дуга, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Београду и Привредног апелационог суда у Београду, у седници већа одржаној 12.03.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету стварно је надлежан Привредни апелациони суд у Београду.

Образложење

Привредни апелациони суд у Београду, пресудом Пж 6278/13 од 24.04.2014. године, делимично је одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Привредног суда у Београду П 2327/13 од 10.06.2013. године, у делу става првог изреке, којим је обавезан тужени да плати тужиоцу 39.662,64 динара, са законском затезном каматом од 12.08.2010. године па до исплате (став I изреке). Делимично је укинуо пресуду Привредног суда у Београду П 2327/13 од 10.06.2013. године, у делу става првог изреке, којим је обавезан тужени да плати тужиоцу 333.696,68 динара, са законском затезном каматом од 12.08.2010. године па до исплате и у ставу другом изреке (којим је одлучено о трошковима поступка) и у том делу предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак (став II изреке).

Привредни суд у Београду, Одељење судске праксе, уз допис П 3379/2014 од 09.05.2014. године, предмет је доставио Врховном касационом суду, ради решавања сукоба стварне надлежности, између Привредног апелационог суда и Привредног суда. У образложењу предлога је указао, да је у овом поступку Привредни апелациони суд решењем Пж 1708/2012 од 21.03.2013. године, укинуо пресуду Привредног суда у Београду П 11469/2011 од 30.11.2011. године, у ставу другом и четвртом изреке и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење. У поновном поступку Привредни суд у Београду је у свему поступио по налогу Привредног апелационог суда, па је ради утврђивања чињеничног стања одредио извођење доказа саслушањем заступника парничних странака и сведока на околност

постојања правног односа између парничних странака по основу уговора о продаји и на околност ко је својим потписом оверио отпремницу о пријему робе фактурисане утуженим рачунима. Даље, да се тужени пасивно држао, иако је уредно био позиван, да није приступио нити на једно рочиште за главну расправу на којима су изведени докази саслушањем заступника парничних странака и сведока, нити изостанке оправдао. Затим, да је Привредни суд у Београду у одсуству уредно позваног туженог, 10.06.2013. године, донео пресуду П 2327/2013, којом је у ставу првом изреке, обавезао туженог да плати тужиоцу на име главног дуга 373.359,32 динара, са законском затезном каматом од 12.08.2010. године па до исплате и у ставу другом изреке, обавезао туженог да накнади тужиоцу трошкове поступка од 96.255,00 динара. У поступку по жалби туженог, Привредни апелациони суд у Београду је пресудом Пж 6278/2013 од 24.04.2014. године, у ставу првом изреке одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Привредног суда у Београду П 2327/2013 од 10.06.2013. године, у делу става првог изреке, којим је обавезан тужени да плати тужиоцу 39.662,64 динара, са законском затезном каматом од 12.08.2010. године па до исплате и у ставу другом изреке делимично укинуо наведену пресуду у делу става првог изреке, којим је обавезан тужени да плати тужиоцу 333.696,68 динара, са законском затезном каматом од 12.08.2010. године па до исплате и у том делу предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење, са образложењем да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, да није поступљено по налогу из решења Пж 1708/2012 од 21.03.2013. године и нису дати јасни разлози о битној чињеници да ли је тужилац испоручио туженом робу по отпремници број 276/09 од 21.12.2009. године и број 262/09 од 27.11.2009. године, односно ко је преузео робу по овим отпремницама и по чијем налогу. Стога, како је Привредни апелациони суд одбио стварну надлежност за одлучивање о захтевима странака у поступку по жалби у смислу одредбе члана 383. став 4. Закона о парничном поступку, то се оправдано поставља питање постојања ограничења у поступању другостепеног суда приликом укидања пресуде првостепеног суда, с обзиром на интенцију законодавца да се парница оконча у разумном року, сматрајући да је у смислу одредбе члана 387. став 3. ЗПП, за одлучивање о захтевима парничних странака у овој парници стварно надлежан Привредни апелациони суд, који је требао да у поступку по жалби туженог одлучи и о тужбеном захтеву тужиоца.

У конкретном случају правна природа дела одлуке (пресуде Привредног апелационог суда Пж 6278/13 од 24.04.2014. године, у делу којим је делимично укинута пресуда Привредног суда у Београду П 2327/13 од 10.06.2013. године) о уступању предмета надлежном првостепеном суду са налогом да се у току расправе пруже потребна објашњења да би се створили услови да се о битним чињеницама дају јасни разлози и да се јасно образложи на који начин је заснован облигациони однос између тужиоца и туженог, дакле, поновним извођењем и оценом доказа, применом правила о терету доказивања утврде чињенице потребне да се о тужбеном захтеву одлучи правилном применом материјалног права, и то све ради одржавања главне расправе у смислу одредбе члана 391. став 1. Закона о парничном поступку, је и одлука о стварној ненадлежности за поступање у предмету после укидања побијане првостепене пресуде. Како Привредни суд у Београду не прихвата да суди у овом

предмету испуњени су услови за решавање насталог негативног сукоба надлежности, на основу одредби члана 21. став 1. и 22. став 1. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд је из ових разлога био овлашћен да изазове негативан сукоб надлежности, имајући у виду да се само решење о стварној ненадлежности из члана 17. став 4. Закона о парничном поступку не може побијати жалбом, јер она није дозвољена, али да овим одредбама није истовремена искључена примена одредаба о сукобу надлежности.

Врховни касациони суд је одлучујући о насталом негативном сукобу стварне надлежности, на основу одредбе члана 22. став 1. важећег Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 2. ЗПП, утврдио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Привредни апелациони суд у Београду.

Према одредби члана 487. став 1. ЗПП, у поступку у привредним споровима, спорови мале вредности су спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност од 30.000,00 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 383. став 4. ЗПП је прописано да ће другостепени суд заказати расправу и одлучити о жалби и захтевима странака кад је у истој парници првостепена пресуда већ једанпут била укинута, а побијана пресуда се заснива на погрешно и непотпуном утврђеном чињеничном стању или су у поступку пред првостепеним судом учињене битне повреде одредаба парничног поступка, осим ако се побија пресуда на основу признања, пресуда због одрицања, пресуда због пропуштања, пресуда због изостанка, као и пресуда донета без одржавања главне расправе, односно ако се ради о пресуди у спору мале вредности.

Одредбом члана 387. став 3. ЗПП, прописано је да у случају да је првостепена пресуда већ једанпут била укинута, другостепени суд не може да укине пресуду и упути предмет првостепеном суду на поновно суђење.

При томе, по члану 479. став 2. ЗПП поводом жалбе у поступку о споровима мале вредности не примењују се правила из члана 392. ЗПП.

Управо због прописаних изузетака из члана 383. став 4. ЗПП, другостепени суд у споровима мале вредности, у поновљеном жалбеном поступку, не може да закаже расправу без обзира да ли се пресуда заснива на погрешно или непотпуно утврђеном чињеничног стања или су пред првостепеним судом учињене битне повреде одредаба парничног поступка. С друге стране, чак и да је у споровима мале вредности могуће да суд у поновљеном жалбеном поступку закаже главну расправу и отклони мане у погледу чињеничног стања и уочених битних повреда, жалбени суд не може због садржине правила из члана 387. ЗПП, да други пут укине пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење из којих разлога у споровима мале вредности није дозвољено вишеструко укидање.

Иницијални акт, предлог за дозволу извршења на основу фактуре је 24.08.2010. године примљен у Привредном суду у Београду. Решењем Привредног суда у Београду Ив 26412/10 од 16.09.2011. године, стављено је ван снаге решење о извршењу на основу веродостојне исправе тог суда Ив 26412/10 од 26.08.2010. године, у делу у коме је одређено извршење, укинута све спроведене извршне радње и по правноснажности решења предмет уступљен парничном одељењу тог суда на даље поступање. У овој парници пресуда Привредног суда П 11469/2011 од 13.11.2011. године је решењем Привредног апелационог суда Пж 1708/12 од 21.03.2013. године, први пут укинута и то у ставу другом и четвртом изреке и предмет враћен првостепеном суду ради одржавања нове главне расправе (изузев у делу којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за тражених 31.000,00 динара на име главног дуга, као и у делу у коме је тужилац тражио да му тужилац плати камату по Закону о висини стопе затезне камате на одређени износ за одређени период). Затим је пресуда Привредног суда у Београду П 2327/2013 од 10.06.2013. године, укинута решењем Привредног апелационог суда у Београду Пж 6278/13 од 24.04.2014. године, у делу којим је обавезан тужени да плати тужиоцу 333.696,68 динара, са законском затезном каматом и у делу одлуке о трошковима поступка (изузев у делу, којим је делимично одбијена као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у делу, којим је обавезан тужени да плати тужиоцу 39.662,64 динара, са законском затезном каматом).

Према томе, полазећи од садржине одредбе члана 383. став 4. ЗПП којим је предвиђена забрана двоструког, односно поновног укидања првостепене пресуде, изузев у одређеним случајевима, а у конкретном случају ради се о поступку у привредном спору мале вредности, то Привредни апелациони суд није могао поново укинути побијану првостепену пресуду и предмет вратити првостепеном суду. Наиме, могао је, што је и учинио усвојити жалбу и укинути првостепену пресуду у наведеном делу и истовремено одлучити и о захтеву странке.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић, с.р.**